

Реферат на тему: "Нікколо Макіавеллі"

Нікколо Макіавеллі

Нікколо

Макіавеллі

(1469-1527)

Життя і політична діяльність

Нікколо Макіавеллі

Флоренція в кінці XV ст. пережила небачені навіть для її історії потрясіння. В 1492 р. помер Лоренцо Чудовий, а в 1494 р. до Італії вторглися французькі війська на чолі з Карлом VIII. У такій напруженій атмосфері пройшло життя відомого флорентійського державного діяча, письменника і мислителя Н. Макіавеллі.

Нікколо Макіавеллі народився 3 травня 1469 р. в Монтеспертолі, в сім'ї юриста Бернардо Макіавеллі. Сім'я жила в атмосфері Відродження, про що свідчить ім'я однієї з дочок, характерне для цієї епохи, — Прімавера (Весна). Окрім неї, у Макіавеллі був брат Отто і друга сестра Маргеріта. Молодий Нікколо не тільки жив в оточенні античних традицій, властивих гуманістичному духу епохи, але, вочевидь, і безпосередньо звертався до творів давніх класиків у бібліотеці батька.

Пибуток їхньої сім'ї оцінювався в 110 флоринів, що свідчить про середню заможність. Порівнюючи свій достаток з багатствами перших родин Флоренції, Макіавеллі мав право писати: "Я народився бідним і скоріш міг пізнати життя, сповнене нестатків, ніж розваг." Однак по соціальному походженню родина Макіавеллі була нобилською и, за переказами, була в родстві з феодалними володарями невеликого містечка і замка Монтеспертолі на південний захід від Флоренції. Але фактична ліквідація кріпосного права у Північній і Централіній Італії у XIII ст. значно підірвала феодалні відносини, тому нобилські привілеї давали вже небагато.

За джерелами прибутків і заняттями сім'я Макіавеллі була пополянською, а за вихованням та освітою — проникненою атмосферою ранньобуржуазної культури Відродження.

Перехід від блакитного дворянського хреста до пополянської червоної лілії — не тільки історія родини Макіавеллі, але і соціальний шлях всієї Флоренції у XIII-XV ст. Флоренція була головним центром того великого процесу, який завдяки розвитку міської економіки призвів до підриву феодалізму і зародженню вперше в світі ранньокапіталістичних відносин.

Формування Нікколо почалося з дитинства. Семи років, 6 травня 1476 р., він вступив до школи магістрата Матео для вивчення граматики, тобто читання латинських текстів. Через рік, 5 березня 1477 р., Нікколо віддали до міської школи, де також вивчали латинських класиків. Бюст Данте над порталом будівлі ніби втілював її

гуманістичний напрямок. Цю школу Макіавеллі відвідував на протязі трьох років, а незадовго до свого одинадцятиріччя, 3 січня 1480 р., розпочав вивчення лічби у П'єро Маріо. Дванадцяти років, 5 листопада 1481 р., почав проходити курс латинської стилістики у школі Паголо Рончільоне. Відносно невеликий достаток сім'ї Макіавеллі не дозволив Нікколо вступити до університету, що пізніше багатьма дослідниками розглядалось як обставина, що звільнила його від формалістичної схоластики тогочасної університетської науки і дозволила створити самобутній і оригінальний стиль.

Освіта Макіавеллі, про що свідчить його листування, доповнювалась знайомством з музикою, яку він любив.

Класики давнини були для Макіавеллі його друзями і порадиниками, без яких він не міг обійтися навіть у службових поїздках, надзвичайно насичених справами.

Не пізніше початку XIII ст. сім'я Макіавеллі переїхала до Флоренції і жила там на Лівобережжі — в районі Санта Спїріта, в кварталі Санта Трінїта. Звідси потім народилася тосканська приказка "краще бути чотириста п'ятдесят другою родиною в Санта Трінїта, ніж першим в Монтеспертолі."

Нікколо Макіавеллі був секретарем Флорентійської республіки. У структурі республіки було дві канцелярії (або секретаріата): канцелярія Синьорії і підлегла їй друга канцелярія. На чолі Синьорії стояв перший секретар, або канцлер. Вона відповідала за назначенням послів до імператора, папи і королів та іншими зовнішньополітичними справами. Друга канцелярія відповідала за внутрішні справи держави. Голова цієї канцелярії називався секретарем Синьорії. В офіційних документах Макіавеллі іменувався секретарем Синьорії, другим канцлером, канцлером Десяти.

Чому ж вибір впав саме на Нікколо, якими своїми якостями він завдячує вибранню на цю відповідальну посаду?

По-перше, це пов'язано з політичними потрясіннями у Флоренції. 18 лютого 1498 р. Макіавеллі балотувався на посаду секретаря другої канцелярії республіки і був переможений кандидатом партії Савонарола. В квітні і травні того ж року, після краху правління Савонарола і його арешту, відбувається процес, що завершився 23 травня стратою домініканця.

Через п'ять днів після цієї події Макіавеллі, переміг кандидата прихильників Медічі, а з 18 червня був затверджений секретарем другої канцелярії; 14 червня йому також була довірена комісія Десяти по військових справах. На відповідальну посаду республіки була назначена людина, яка по своїм політичним переконанням була супротивником правління "плакс" як флорентійці називали прихильників Савонарола, з одного боку, і диктатури Медічі, з іншого.

Але одні лише переконання не були достатніми для виконання складних функцій секретаря Синьорії. Необхідні були також освіта, тонкий розум, реалістичне мислення і необмежена енергія, направлена на користь своїй республіці. Можна припустити, що батько ознайомив Макіавеллі з основами юри дичної науки і практики.

За час перебування секретарем, протягом 14 років, Нікколо склав багато тисяч дипломатичних листів, донесень, державних розпоряджень, військових наказів, проектів державних законів; здійснив тридцять дипломатичних і військово-дипломатичних поїздок до різноманітних італійських правителів і урядів республік, до Папи, імператора і чотири рази до французького короля. Як секретар комісії Десяти він був організатором і учасником військових кампаній та ініціатором створення республіканського ополчення. Виконуючи усі ці численні обов'язки, Макіавеллі не петворився на замкненого урядовця. Він був живою, товариською людиною, любив гарно одягатися і не шкодував на це грошей. Особливо дбав про свій одяг, коли доводилось представляти республіку перед іноземцями. Він був сповнений гумору і веселощів, був душею вечірок, які іноді влаштовували члени комісії Десяти.

Нікколо одружився у 33 роки, а у 34 став батьком першої дитини. У нього було п'ятеро дітей: чотири сина (Бернардо, Людовіко, П'єро та Гвідо) і дочка Бартоломія. Макіавеллі піклувався про сім'ю, з жартівливою ніжністю називаючи її своєю "командою".

За своїм характером Макіавеллі не був жорстокою людиною, і ті трагічні події, якими була сповнена на той час дійсність, викликали у ньому тяжкі переживання. Але не доводиться заперечувати, що він і в теорії, і на практиці визнавав необхідність рішучих дій в політиці для укріплення централізованої державної влади. У цьому виявляється вся суперечливість особистості і мислення Макіавеллі, що формувались в умовах загибелі республіки і перших кроків абсолютизму Медічі.

Сам Нікколо характеризував себе як людину дії і думки, на перше місце ставлячи дію, "... спочатку жити, а потім філософствувати ", — писав він у 1509 році.

Перша поїздка Макіавеллі відбулася у березні 1499 р., коли він направився до Якопо IV д'Аппіано, володаря П'юмбіно, що на південний захід від Флоренції. 30-річний секретар комісії Десяти зміг запевнити воєначальника не вимагати підвищення плати за військову службу Флорентійській республіці, яка і так несла шалені витрати на це. У червні того ж року Нікколо був направлений до Катаріни, правительки надзвичайно важливого для республіки пункту Форлі. Не дивлячись на всі хитрощі досвідченої правительки, перший дипломатичний екзаме́н відмінно вдався флорентійському посланцю: дружба з Катаріною була збережена, що було вкрай важливо в умовах боротьби за Пізу.

Досвід вдач і поразок був викладений Макіавеллі у його першій книзі, написаній у 1499 р., — "Міркування, підготовлене для магістрату Десяти про пізанські події". За формою це була звичайна доповідь, а за змістом — перші нариси "Військового мистецтва", трактату, який він створить через двадцять років.

Між тим над Італією нависали хмари. В жовтні 1499 р. французькі війська ввійшли до Мілану, а на початку наступного року його правитель Людовіко Моро був узятий в полон і перевезений до Франції. Долі італійських держав перейшли до рук Людовіка XII, до якого у червні 1500 р. була направлена делегація від Флорентійської республіки, до складу якої входили Нікколо Макіавеллі і Франческо Каза. Але Каза захворів, і

Макіавеллі лишився єдиним представником республіки при дворі. Він не тільки вивчає французьку політику, а й намагається вплинути на неї.

По поверненню з Франції в 1501 р., секретар комісії Десяти мав вирішувати проблеми, пов'язані з підкореною, але вічно неспокоїною Пістойєю: він веде листування, складає накази, тричі їздить туди. Усі ці події знову ж таки дають йому поживу для міркувань, результатом яких стало написане ним у квітні 1502 р. "Повідомлення про міри, прийнятих у Флорентійській республіці для замирення партій в Пістойї". В 1502 р. Маккіавеллі зустрічається з Цезарем Борджа — герцогом Валентино, який став прообразом "Государя", що був написаний у 1513 р.

Нікколо рано познайомився з тіньовою стороною політики: дев'яти років він бачив повішених за наказом Медічі змовників Пацци; двадцяти трьох — спостерігав вигнання Медічі з Флоренції; двадцяти дев'яти — страту Савонароли. Тричі він був свідком того, як Флоренція знаходилась на краю загибелі. Далі, зі спостерігача він став учасником подій — його думка і енергія були направлені на збереження та зміцнення Флорентійської держави.

В 1502 р. проти Флоренції повстали Ареццо і Ван-ді-К'яна, в зв'язку з чим Макіавеллі визнав за потрібне сформулювати способи замирення міст, які відділилися від своєї метрополії. Він написав нарис "Про способи поводження з бунтівним населенням Ван-ді-К'яна". Автор збирався представити його правителям республіки не як доповідь, а як теоретичний трактат, побудований на прикладах античності, але виходячи з італійського досвіду. Він радив застосовувати рішучі заходи по відношенню до всіх порушників державних інтересів. Зразком рішучості та нещадності могла слугувати розправа герцога Валентино на очах у Макіавеллі 1 січня 1503 р. у Сенігалії зі зрадниками герцога. Його "Опис способу, в який герцог Валентино вбив Вітеллоццо Вітеллі" — не що інше, як складова частина майбутнього "Государя", що трактує методи боротьби за владу.

Хоча другий канцлер республіки і був першим радником при голові уряду, він також продовжував виконувати складні дипломатичні доручення, адже ніхто не міг точніше і вірніше оцінити політичну атмосферу іноземної країни і дати характеристику її діячам. Тому у всі відповідальні моменти італійської і європейської історії він відривався від справ у Флоренції і направлявся за кордон.

Багато зробив Макіавеллі і як секретар військової комісії Десяти. В 1505 р. він звернувся до ідеї створення народного ополчення у флорентійських землях.